

**DET KONGELIGE
FISKERIDEPARTEMENT**

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Deres ref

Vår ref

2003/666

Dato

03.09.2003

**VEDR.: NOU 2003:14 BEDRE KOMMUNAL OG REGIONAL PLANLEGGING ETTER
PLAN- OG BYGNINGSLOVEN – SÆRSKILT OM KLAGE, INNSIGELSE OG
KONSEKVENsutREDNING**

Det vises til Miljøverndepartementets ekspedisjon datert 7. juli d.å. vedrørende fremskutt høringsfrist for enkelte elementer i NOU 2003:14 Bedre kommunal og regional planlegging etter plan- og bygningsloven. De aktuelle elementer i utkastet til revidert plan- og bygningslov gjelder:

- §1-14: Innsigelse og megling,
- §1-15: Forholdt til forvaltningsloven og klage
- § 1-8: Planbeskrivelse og program
- § 1-9: Konsekvensutredning av planer med vesentlige virkninger
- Kapittel 17 §§ 17-1 til 17-5: Konsekvensutredninger for sektorplaner samt tiltak etter andre lover.

Det bemerkes at nedenstående merknader relaterer seg til forslagene i NOU 2003:14, uten at disse er vurdert særskilt i forhold til innholdet i EU's plandirektiv.

Til § 1-14 skal bemerkes:

Det foreslås å avskjære adgangen til å fremme ny innsigelse mot forhold som tidligere har vært gjort til gjenstand for innsigelse.

Formålet med bestemmelsen er økt effektivitet og forutsigbarhet i planleggingen. For øvrig vises til begrunnelsen for forslaget. Det kan knyttes rettssikkerhetsmessige innvendinger til det å begrense adgangen til å overprøve forvaltningsvedtak på formelt grunnlag. En avvisning av innsigelse med den begrunnelse at angjeldende forhold allerede er avgjort vil også kunne utløse mer resurskrevende prosesser med hensyn til om grunnlaget for innsigelse er det

samme som sist, og om de faktiske og/eller rettslige forutsetninger er endret siden saken sist ble behandlet. På den annen side samsvarer en begrensning i innsigelsesmuligheten med forvaltningslovens alminnelige system med at en sak kun skal overprøves i én runde.

Etter en helhetsvurdering støtter Fiskeridepartementet forslaget, men anbefaler at det for tydelighetens skyld vurderes å erstatte formuleringen "etter regelen her" med "av departementet".

Til § 1-15 skal bemerkes:

Det foreslås å avskjære adgangen til å klage over forhold som er avgjort tidligere gjennom klage eller innsigelse.

Også her er formålet med bestemmelsen å øke effektiviteten og forutsigbarheten i plansystemet.

På samme måte som for § 1-14 kan det reises rettssikkerhetsmessige innvendinger mot en avskjæring av klageadgangen. I enda større grad enn i forhold til innsigelse må det påregnes betydelig risiko for omfattende diskusjoner vedrørende påståtte endringer i rettslige og/eller faktiske forutsetninger.

Forutsatt at "forhold som er avgjort tidligere" ikke gis en for vid tolkning finner imidlertid Fiskeridepartementet det ubetenkelig, og også i samsvar med forvaltningslovens intensjoner, å avskjære gjentatt klagebehandling av forhold som fremstår som åpenbart identiske.

Fiskeridepartementet støtter således forslaget, men anbefaler i forhold til både § 1-14 og § 1-15 at det i forarbeidene eller i snarlig(e) rundskriv gis klare føringer for hvorledes de nye bestemmelsene skal praktiseres.

Til § 1-8 skal bemerkes:

Første ledd i forslaget vil kunne bidra til å unngå vilkårlighet i planleggingen. Bestemmelsen vil kunne gi større forutberegnlighet og muliggjør også bedre samsvar/sammenheng i planleggingen av større områder.

Tilsvarende vil forslaget i bestemmelsens annet ledd, om innføring av planprogram, kunne bidra til bedret oversikt og forutsigbarhet for alle som berøres av planprosessen. Et krav til planprogram vil kunne sikre at alle berørte interesser kommer med i planprosessen fra begynnelsen. Et planprogram vil også danne et godt utgangspunkt for å vurdere kvaliteten på planprosessen.

Fiskeridepartementet støtter forslaget.

Til § 1-9 skal bemerkes:

Fiskeridepartementet ser fordelen av å slå sammen planprosess og konsekvensutredning, og mener at dette vil kunne gi en mer effektiv prosess. På denne måten må man rutinemessig og på et tidlig tidspunkt ta stilling til om det skal gjennomføres en konsekvensutredning eller ikke. I dagens lovverk blir denne vurderingen i noen tilfeller uteglemt og ansvarlig myndighet blir ikke alltid kontaktet.

I saker der Fiskeridepartementets underliggende etater ikke er inne som ansvarlig myndighet, og heller ikke forbereder saken for kommunen, blir planprogrammet viktig. Slik dagens regelverk fungerer får alle som har gitt innspill til utredningsprogram en tilbakemelding ved at endelig utredningsprogram, samt en vurdering av høringsinnspillene, blir oversendt høringspartene. På denne måten er det lett å følge saken. Etter det nye forslaget, så vil denne oversendelsen av endelig utredningsprogram falle bort. Fiskeridepartementet mener at det er viktig for etatene å kunne følge hvordan innspill blir fulgt opp i de forskjellige sakene. Fiskeridepartementet mener derfor at dette forslaget må revurderes på en måte som ivaretar dette behovet. Vi vil uansett understreke betydningen av at en redegjørelse for merknader og vurderingen av disse klart fremkommer i planvedtaket.

Det anses positivt at det kan stilles krav til oppfølgende undersøkelser. På denne måten kan planen legge føringer for mer detaljerte planer, og det legges dermed opp til en kontinuitet og forutsigbarhet i planleggingen.

Det skal også bemerkes at forslaget vil medføre økt saksbehandling, som igjen medfører behov for økt saksbehandlingskapasitet. For å unngå unødvendig belastning av berørte parter, og i særdeleshet av forslagstilleres, saksbehandlerkapasitet bør det i forarbeidene/rundskriv gis føringer/ytre rammer for hvor langt en tiltakshavers plikt til å utrede bl.a. alternativer strekker seg.

Med de ovennevnte oppfølgingsforslag støtter Fiskeridepartementet forslaget.

Til kap. 17, §§ 17-1 til 17-5 skal bemerkes:

Bestemmelsenes virkeområde er avgrenset til de planer i sektorene som ikke utarbeides etter plan- og bygningsloven, samt til tiltak som ikke krever utarbeiding av plan etter plan- og bygningsloven.

Innenfor fiskeri- og kystforvaltningens ansvarsområde antas f. eks. nasjonal transportplan å være et aktuelt eksempel på plan som omfattes av disse bestemmelsene.

M.h.t. spørsmål om hvilke tiltak som omfattes av loven, reguleres dette etter dagens ordning gjennom forskrifter og er ikke omtalt i selve loven. Forslaget til ny § 17-5 legger opp til at denne ordning videreføres.

For farledstiltak utarbeides det ikke alltid reguleringsplan. Dersom det ikke lages reguleringsplan, må Kystverket selv bli ansvarlig myndighet. Dette er en videreføring av dagens regelverk, og Fiskeridepartementet ser ingen problemer med dette.

I de tilfeller der det utarbeides plan og hvor farleden berører flere kommuner, vil fylkeskommunen kunne bli ansvarlig myndighet. På ett og samme type tiltak kan det med andre ord bli tre forskjellige ansvarlige myndigheter. Etter vår mening virker dette uoversiktlig, spesielt for publikum. I tillegg må det opparbeides lik kompetanse på tre forskjellige forvaltningsnivåer. Utbedringer i farleder er viktige tiltak av nasjonal betydning for sikkerhet og fremkommelighet langs kysten. Fiskeridepartementet mener at den ansvarlige myndighetsrollen for farledstiltak bør ligge fast i Kystverket.

Generelt om konsekvensutredninger og nytt lovverk:

Kystverket har i dag tre roller i forhold til dagens regelverk med konsekvensutredninger:

- 1) *Ansvarlig myndighet* for nye havnetiltak og nye farledstiltak, samt utvidelse av nasjonale og regionale havner og oppgradering av farleder.
- 2) *Tiltakshaver* i forhold til nye farleder og oppgradering av farleder.
- 3) *Høringspart* både i forhold til egne og andres konsekvensutredninger.

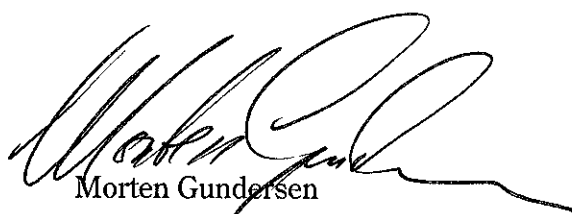
Endringer i reglene om konsekvensutredninger kan medføre at Kystverkets rolle som ansvarlig myndighet til en viss grad vil falle bort. Det blir da kommunen og fylkeskommunen som må konsekvensutrede planene. Fiskeridepartementet ser det som uheldig at Kystverket på denne måten blir lite involvert i utarbeidelsen av planer og konsekvensutredninger for nasjonalt og regionalt viktige havner og farleder. Kystverkets eneste måte å involvere seg på blir da som høringspart i fylkesplaner, kommuneplaner og reguleringsplaner. Fiskeridepartementet mener at forslag til endringer gjør at Kystverket kan bli satt på sidelinjen i viktige prosesser innen deres ansvarsområde.

Selv om de fremsatte forslagene isolert sett i hovedsak støttes, mener Fiskeridepartementet at det er uhensiktsmessig å endre regelverket for konsekvensutredninger før den endelige revisjonen av plan- og bygningsloven.

Vi viser i den forbindelse til at endringer i regelverket for konsekvensutredninger må sees i sammenheng med forslaget til ny plan- og bygningslov § 13-2. Her åpnes det for at statlig og regional samferdselsmyndighet, med samtykke fra kommune/fylkeskommune, kan starte et planarbeid med sikte på vedtak om arealplan for transportanlegg av regional eller nasjonal betydning.

Med hilsen

Inger Oline Røsvik
avdelingsdirektør

Morten Gundersen
Rådgiver

Kopi: Fiskeridirektoratet
Kystdirektoratet